

Scherp in de maag

Magneetbolus effectief in aanpak

Onlangs werd ik bij een rund geroepen dat geen eetlust meer had. Het dier had ongeveer een maand daarvoor gekalfd met een keizersnede. Bij het algemene onderzoek werd enkel diarree en lichte koorts vastgesteld. De baarmoeder was klein en normaal. De koe kreeg antibioticum en ontstekingsremmers toegediend en er werd een magneetbolus opgeschoten. De dag nadien was de koe iets beter. De antibioticatherapie werd voortgezet.

Enkele dagen later wilde de koe weer niet eten. Ze had opnieuw lichte koorts en een licht verhoogde buikspanning. Het rectaal onderzoek was normaal. De schoftreflex was positief, de pijnproeven negatief. Het dier kreunde niet en vertoonde geen opgezette halsaders. Dit keer behandelde ik het dier met antibiotica en ontstekingsremmers die in de buik werden gespoten. Omdat scherp niet uitgesloten kon worden, besliste ik na overeenkomst met de eigenaar de koe te opereren indien ze de dag nadien niet beter zou zijn.

Een dag later bleek enkel de koorts verdwenen. Nadat de buik was opengemaakt, toonde inspectie van de buikholtte aan dat de netmaag verkleefd lag aan de buikwand. Daarop werd de pens opengemaakt (ruminotomie) en de netmaag geïnspecteerd. De magneetbolus die enkele dagen daarvoor was toegediend, lag in de netmaag met daaraan een stuk ijzerdraad van ongeveer 10 centimeter, vermoedelijk afkomstig van versleten autobanden op een van de kuilen.

Dr. Thomas Raeymaekers,
dierenarts grote huisdieren

Traumatische reticulo-peritonitis

Traumatische reticulo-peritonitis wordt veroorzaakt door de penetratie van een vreemd voorwerp door de wand van de netmaag. Door die penetratie ontstaat een lokale of veralgemeende peritonitis, een buikvliesontsteking, afhankelijk van de graad van besmetting, de soort bacteriën die in de buik terechtkomen en de afweermogelijkheden van het rund. Het vreemde voorwerp kan nadien terug in de pens terechtkomen. Het kan ook aanwezig blijven doorheen de netmaag of het kan migreren in de buik of borstholte.

De symptomen berusten in eerste instantie op symptomen van acute buikvliesontsteking, zoals, pijn, verhoogde buikspanning, ileus

(darmafsluiting), tympanie (trommelzucht), kreunen, stijve of voorzichtige gang, positieve pijnproeven en koorts. Deze beginsymptomen zijn soms heel kortstondig en kunnen overzien worden.

Na de acute fase zijn er verschillende mogelijkheden. Na indijken van het ontstekingsproces kan een dier herstellen. In het slachthuis worden dan lokale vergroeiingen gevonden. Er kan ook een ontwikkeling plaatsvinden naar een uitgebreide buikvliesontsteking. Ook kunnen er complicaties optreden zoals lokale abcesvorming, ontsteking van het borstvlies, hartzakontsteking met vorming van borstwater en opgezette halsaders, uitgebreide vergroeiingen rond de netmaag, vor-

ming van leverabces, etterige ontsteking van de milt, met meestal funest gevolg.

De diagnose wordt gesteld aan de hand van de symptomen. Bij bloedonderzoek kan een ontstekingsbeeld gevonden worden. De netmaag kan onderzocht worden met radio- of echografie. Bij chronische gevallen dient zeker een uitgebreid algemeen onderzoek te gebeuren om secundaire lokalisaties op te sporen.

De behandeling zal in het acute stadium bestaan uit het toedienen van breedspectrum antibiotica en het opschieten van een kooimagneet of magneetbolus. Opereren (ruminotomie) en handmatig verwijderen van het vreemde voorwerp is een tweede optie.

Heeft u vragen of wilt u meer informatie over dit onderwerp?

Raadpleeg uw dierenarts